

Мойсеєнко В. О.

*доктор медичних наук, професор,
кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

Козак Н. Д.

*доктор медичних наук, професор,
декан факультету підготовки лікарів для Збройних сил України
полковник медичної служби
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

Дема О. В.

*кандидат медичних наук, доцент,
кафедра медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

**ПІСЛЯДИПЛОМНА МЕДИЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ, МАЙСТЕР-КЛАСИ,
СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ**

З початком війни додалися нові проблеми навчально-наукових процесів: розрив зв'язків наукових колективів, неможливість планувати наукові дослідження, ризики доступу до інфраструктури, збереження дослідницької групи, та інші, що потребує гнучкості прийняття рішень. Додалося проблем і на рівні інституцій. Державна політика в освіті потребує розуміння, управлінської культури, наукової експертизи тощо). Система управління якістю надання освітніх послуг відповідно до міжнародних стандартів потребує безперервного зворотнього зв'язку між студентом та викладачем.

Метою роботи є узагальнення та підсумки проведення науково-практичних конференцій, майстер-класів з вивчення нових світових інноваційних симуляційних технологій надання першої долікарської допомоги, відпрацювання практичних навичок за умов надзвичайних викликів (відсутності світла, тривоги, бомбардувань, атак шахедів, ядерної загрози та ін.).

Матеріали та методи: наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження), словесні (вступна лекція), практичні (вправи – підготовчі,

тренувальні, пробні, технічні); засоби – муляжі, фантоми, тренажери; комп'ютерне моделювання.

Результати та обговорення. Головним напрямком післядипломної освіти є вдосконалення знань, отриманих при навчанні у закладах вищої освіти та впровадження їх в практику. Діяльність кафедр терапевтичного та хірургічного профілів передбачає закладання базових знань підготовки висококваліфікованих медичних кадрів як серед вітчизняних, так й іноземних студентів, відповідно до вимог ECTS. Розроблені робочі навчальні програми, кейси для складання OSKI, методичні рекомендації (зокрема, «Основи серцево-легеневої реанімації»), покрові інструкції підготовки потерпілого до транспортування та забезпечення профілактики ускладнень. В останні роки ситуація ускладнюється повсюдним запровадженням в клініках ринкових відносин і змінами в законодавчій базі. У зв'язку з цим поява можливостей в організації фантомного і симуляційного навчання студентів є необхідним напрямком в навчальному процесі. З початком російського вторгнення більшість наукових заходів прийшлося змістити в on-line формат. Лише за останні 2 роки за нашої ініціативи, організації та модераторства проведено понад 30 наукових заходів, які були сертифіковані та бали додані до особистих освітніх портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку. Серед заходів: ряд науково-практичних конференцій з міжнародною участю «Planta+. Наука, практика та освіта» International Conference on Advances in Health and Medical Science 2022 (Міжнародна конференція ICANMS 2022 з досягнень в галузі охорони здоров'я та медичних наук) (10 балів, 0,1 кредит ЄКТС), «Актуальні питання внутрішньої медицини: діагностика та лікування», «Нові можливості усунення печії при кислото-залежних захворюваннях» (16.02.2023), «Лікування кислото-пов'язаних та спастичних розладів мультидисциплінарною командою» (15.02.2024), «Симптоматичне лікування абдомінальгії та спастичних розладів кишечника» (15.02.2024), «Постпрандіальний дистрес-синдром: сучасні підходи до корекції проявів функціональної диспепсії» (15.02.2024), ряд майстер-класів: «Синдром подразненого кишечника: діагностика і лікування» під егідою НАН ВО України (03.12.2023), «Персоніфікація сучасної медицини. Важливі питання гендерних особливостей перебігу захворювань внутрішніх органів. Вплив психоемоційних та інших складових», «Печінка і стрес. Взаємовпливи і кореляції» (14.02.2024), «Коморбідність в клініці внутрішньої медицини: пошук раціональних рішень» (15.02.2024), 4 Міжнародний конгрес Україна – Болгарія – Туреччина – США «Актуальні питання продовження молодості. Код довголіття», «Роль ранньої неінвазивної діагностики гастропатій в превентивній тактиці пролонгації життя» (24.03.2024) та інші. Таким

чином, необхідність значного посилення практичних аспектів підготовки майбутніх лікарів при збереженні необхідного рівня теоретичних знань, є запорукою відновлення країни у повоєнний час. Інновації в педагогіці, масові відкриті онлайн-курси (massive open on-line courses) в найближчі роки суттєво вплинуть на освіту в світі.

Література:

1. Фомін П. Д., Никула Т. Д., Мойсеєнко В. О., Іванчов П. В. Перша долікарська допомога. Київ : Задруга, 2014. 600 с.

2. Moyseneko V. O., Nykula T. D., Manjalii E. G. at. Optymalizacja szkolenia podplomowego personelu medycznego w wyzszych szkolech medycznych. Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doswiadczenie. *Сучасна освіта: філософія, інновації, досвід.* Lodz : Wyzsza Szkoła Informatyki i Umiejtnosci. 2015. № 1. P. 214–217.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-434-7-13>

Ніженковська І. В.

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри хімії ліків та лікарської токсикології
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

Проворова В. О.

*асистент кафедри хімії ліків та лікарської токсикології
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ МАЙБУТНІМ МАГІСТРАМ ФАРМАЦІЇ

Згідно з освітньо-професійною програмою Фармація другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» органічна хімія входить до обов'язкових компонент фундаментальної підготовки [1]. Під час вивчення даної дисципліни здобувачі мають набути базові знання і розуміння для формування фахових компетентностей, однією з яких є здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації/промислової фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах [2]. У зв'язку з цим виникає потреба у використанні сучасних інтерактивних методів навчання. Серед таких методів на практичних заняттях із органічної